

Nazwa działania:

Wprowadzenie zasady „bez opłat specjalnych„ („no special fee”) w odniesieniu do odbioru odpadów ze statków w portach

METRYKA DZIAŁANIA:	
Nr działania:	KTM29_2
Rodzaj działania (prawne, administracyjne, ekonomiczne, edukacyjne, kontrolne, inne):	administracyjne
Lokalizacja (obszar, którego dotyczy działanie – zasięg geograficzny oraz lokalizacja miejsca, w którym ma być podjęte):	Porty i przystanie morskie <div></div>
Podstawa realizacji (podstawa prawna bądź nazwa dokumentu, który stanowi podstawę realizacji):	Dyrektywa 2000/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku; Zalecenie HELCOM 28E/10 z dnia 15 listopada 2007 r. dotyczące stosowania systemu bez opłat specjalnych w stosunku do odpadów ze statków oraz śmieci zaplątanych w sieci rybackie w obszarze Morza Bałtyckiego (Application of the no-special-fee system to ship-generated wastes and marine litter caught in fishing nets in the Baltic Sea Area); Ustawa o portowych urządzeniach do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków (Dz.U. z 2002, nr 166 poz. 1361)
Sposób wdrażania:	W ramach działania przewidziano analizę wykonalności, ustanowienie i wdrożenie procedur.
Okres realizacji:	2016 - 2018 r. Wypracowanie efektywnego systemu opłat „no-special fee” jest przedmiotem prac grupy roboczej HELCOM MARITIME. Rozwiązania w tym zakresie zostaną wprowadzone w zmienianej obecnie dyrektywie 2000/59/WE w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku.
Zakres rzeczowy:	Wprowadzenie zharmonizowanego, przejrzystego systemu opłat, w którym koszty odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów powstałych na statkach w wyniku ich normalnej eksploatacji jak również odpadów morskich złowionych w sieci rybackie jest wliczony do opłaty portowej (tonażowej) lub naliczany oddzielnie bez względu na to czy statek korzysta z portowych urządzeń odbiorczych czy nie.
Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie / kontrolę (jednostka odpowiedzialna za wdrożenie działania oraz jednostka odpowiedzialna za kontrolę / monitoring realizacji działania):	Minister właściwy ds. gospodarki morskiej/Urzędy Morskie/Zarządy Portów
Koordynacja lokalna (zgodnie z wymaganiami dyrektywy morskiej Państwa ramach konwencji regionalnych podejmują i koordynują w regionie działania służące poprawie stanu ekologicznego środowiska morskiego).	Działanie koordynowane regionalnie w ramach konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (HELCOM, Helsinki 09.04.1992).
Koszty wdrożenia:	200 000
Źródło finansowania:	budżet państwa

ODNIESIENIE DO CECHY STANU LUB PRESJI:																													
Bezpośredni wpływ na cechę																													
Cecha:	C10 Odpady w środowisku morskim. Właściwości ani ilość znajdujących się w wodzie morskiej odpadów nie powodują szkód w środowisku przybrzeżnym i morskim.																												
Cel środowiskowy:	Redukcja ilości nowo pojawiających się lub zdeponowanych odpadów stałych w środowisku morskim, pochodzących z różnych źródeł, do poziomów gwarantujących właściwe funkcjonowanie ekosystemu, biorąc pod uwagę jego naturalną odporność, lub do całkowitego wyeliminowania nowo pojawiających się odpadów.																												
Kryteria:	10.1 Właściwości odpadów w środowisku morskim i przybrzeżnym 10.2 Wpływ odadów na życie w morzu																												
Wstępna ocena stanu w odniesieniu do przedmiotu i zakresu geograficznego działania:	Wstępna ocena stanu dla POM z podziałem na podakweny w którym realizowane będzie działanie wskazuje na stan:																												
	<table><tr><th>Nr podakwenu</th><th>Nazwa podakwenu</th><th>Ocena:</th></tr><tr><td>27</td><td>Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego</td><td>brak</td></tr><tr><td>33</td><td>Wody otwarte Zatoki Gdańskiej</td><td>brak</td></tr><tr><td>35</td><td>Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej</td><td>subGES</td></tr><tr><td>35A</td><td>Polska część Zalewu Wiślanego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>36</td><td>Wody otwarte Basenu Bornholmskiego</td><td>brak</td></tr><tr><td>38</td><td>Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>38A</td><td>Polska część Zalewu Szczecińskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>62</td><td>Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego</td><td>subGES</td></tr></table>		Nr podakwenu	Nazwa podakwenu	Ocena:	27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego	brak	33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej	brak	35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej	subGES	35A	Polska część Zalewu Wiślanego	subGES	36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego	brak	38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	subGES	38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego	subGES	62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES
Nr podakwenu	Nazwa podakwenu	Ocena:																											
27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego	brak																											
33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej	brak																											
35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej	subGES																											
35A	Polska część Zalewu Wiślanego	subGES																											
36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego	brak																											
38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	subGES																											
38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego	subGES																											
62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES																											
Charakterystyka działania w odniesieniu do cechy stanu lub presji:	Celem takiego uregulowania jest, żeby usuwanie odpadów ze statków odbywało się wyłącznie do portowych urządzeń odbiorczych w ramach regionalnie ujednoliconych reguł, co w założeniu ma prowadzić do możliwie równomiernego rozłożenia obciążeń odpadowych pomiędzy państwa położone nad Morzem Bałtyckim																												
Odniesienie działania do elementów ekosystemu wskazanych z załączniku III MSFD:	Ryby																												

Pośredni wpływ na cechę																												
Cecha:	C1 Różnorodność biologiczna Utrzymana jest różnorodność biologiczna. Jakość i występowanie siedlisk oraz rozmieszczenie i różnorodność gatunków odpowiadają dominującym warunkom fizjograficznym, geograficznym i klimatycznym																											
Cel środowiskowy:	Zredukowanie lub utrzymanie na obecnym poziomie presji antropogenicznej zapewniające utrzymanie naturalnych siedlisk, w których zachowana jest naturalna różnorodność biologiczna występujących elementów biotycznych i zapewniona ochrona siedlisk w ramach obszarów chronionych Natura 2000.																											
Kryteria:	1.1 Rozmieszczenie geograficzne gatunków 1.2 Wielkość populacji																											
Wstępna ocena stanu w odniesieniu do przedmiotu i zakresu geograficznego działania:	Wstępna ocena stanu dla POM z podziałem na podakweny w którym realizowane będzie działanie wskazuje na stan: <table><tr><th>Nr podakwenu</th><th>Nazwa podakwenu</th><th>Ocena:</th></tr><tr><td>27</td><td>Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>33</td><td>Wody otwarte Zatoki Gdańskiej</td><td>subGES</td></tr><tr><td>35</td><td>Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej</td><td>subGES</td></tr><tr><td>35A</td><td>Polska część Zalewu Wiślanego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>36</td><td>Wody otwarte Basenu Bornholmskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>38</td><td>Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>38A</td><td>Polska część Zalewu Szczecińskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>62</td><td>Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego</td><td>subGES</td></tr></table>	Nr podakwenu	Nazwa podakwenu	Ocena:	27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES	33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej	subGES	35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej	subGES	35A	Polska część Zalewu Wiślanego	subGES	36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego	subGES	38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	subGES	38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego	subGES	62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES
Nr podakwenu	Nazwa podakwenu	Ocena:																										
27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES																										
33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej	subGES																										
35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej	subGES																										
35A	Polska część Zalewu Wiślanego	subGES																										
36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego	subGES																										
38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	subGES																										
38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego	subGES																										
62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES																										
Charakterystyka działania w odniesieniu do cechy stanu lub presji:	Celem takiego uregulowania jest, żeby usuwanie odpadów ze statków odbywało się wyłącznie do portowych urządzeń odbiorczych w ramach regionalnie ujednoliconych reguł, co w założeniu ma prowadzić do możliwie równomiernego rozłożenia obciążeń odpadowych pomiędzy państwa położone nad Morzem Bałtyckim																											
Odniesienie działania do elementów ekosystemu wskazanych z załączniku III MSFD:	Ryby																											

C5 Eutrofizacja																												
Cecha:	Do minimum ogranicza się eutrofizację wywołaną przez działalność człowieka, w szczególności jej niekorzystne skutki, takie jak ubytki różnorodności biologicznej, degradacja ekosystemu, szkodliwe zakwity glonów oraz niedobór tlenu w dolnych partiach wód.																											
Cel środowiskowy:	Morze Bałtyckie, w tym polskie obszary Bałtyku, pozbawione znaczących skutków eutrofizacji wywołanej działalności człowieka, tzn. środowisko morskie niezagrażone przez eutrofizację.																											
Kryteria:	5.1 Poziom substancji biogennych 5.2 Bezpośrednie skutki wzrostu stężeń substancji odżywczych w środowisku (cel środowiskowy - przejrzysta woda) 5.3 Bezpośrednie skutki wzrostu stężeń substancji odżywczych w środowisku (cel środowiskowy - brak negatywnych oddziaływań na organizmy żyjące na dnie)																											
Wstępna ocena stanu w odniesieniu do przedmiotu i zakresu geograficznego działania:	Wstępna ocena stanu dla POM z podziałem na podakweny w którym realizowane będzie działanie wskazuje na stan: <table><tr><th>Nr podakwenu</th><th>Nazwa podakwenu</th><th>Ocena:</th></tr><tr><td>27</td><td>Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>33</td><td>Wody otwarte Zatoki Gdańskiej</td><td>subGES</td></tr><tr><td>35</td><td>Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej</td><td>subGES</td></tr><tr><td>35A</td><td>Polska część Zalewu Wiślanego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>36</td><td>Wody otwarte Basenu Bornholmskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>38</td><td>Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>38A</td><td>Polska część Zalewu Szczecińskiego</td><td>subGES</td></tr><tr><td>62</td><td>Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego</td><td>GES</td></tr></table>	Nr podakwenu	Nazwa podakwenu	Ocena:	27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES	33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej	subGES	35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej	subGES	35A	Polska część Zalewu Wiślanego	subGES	36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego	subGES	38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	subGES	38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego	subGES	62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego	GES
Nr podakwenu	Nazwa podakwenu	Ocena:																										
27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego	subGES																										
33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej	subGES																										
35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej	subGES																										
35A	Polska część Zalewu Wiślanego	subGES																										
36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego	subGES																										
38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	subGES																										
38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego	subGES																										
62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego	GES																										
Charakterystyka działania w odniesieniu do cechy stanu lub presji:	Celem takiego uregulowania jest, żeby usuwanie odpadów ze statków odbywało się wyłącznie do portowych urządzeń odbiorczych w ramach regionalnie ujednoliconych reguł, co w założeniu ma prowadzić do możliwie równomiernego rozłożenia obciążeń odpadowych pomiędzy państwa położone nad Morzem Bałtyckim																											
Odniesienie działania do elementów ekosystemu wskazanych z załączniku III MSFD:	Ryby																											

C8 Substancje zanieczyszczające i efekty ich oddziaływania		
Cecha: Stężenie substancji zanieczyszczających utrzymuje się na poziomie, który nie wywołuje skutków charakterystycznych dla zanieczyszczenia.		
Cel środowiskowy:	Zredukowanie lub utrzymanie na obecnym poziomie dopływu substancji zanieczyszczających, pochodzących z różnych źródeł morskich i lądowych, wprowadzanych do środowiska morskiego, w celu osiągnięcia lub utrzymania stężeń substancji zanieczyszczających w elementach biotycznych i abiotycznych ekosystemu morskiego na poziomach nieprzekraczających dopuszczalnych wartości, poniżej których prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych skutków oddziaływania substancji niebezpiecznych na organizmy morskie jest minimalne i które są zgodne z rekomendacjami obowiązujących aktów prawnych krajowych i międzynarodowych oraz które gwarantują osiągnięcie dobrego stanu środowiska.	
Kryteria:	8.1 Stężenie substancji zanieczyszczających 8.2 Wpływ substancji zanieczyszczających	
Wstępna ocena stanu w odniesieniu do przedmiotu i zakresu geograficznego działania:	Wstępna ocena stanu dla POM z podziałem na podakweny w którym realizowane będzie działanie wskazuje na stan:	
	Nr podakwenu	Nazwa podakwenu
	27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego
	33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej
	35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej
	35A	Polska część Zalewu Wiślanego
	36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego
	38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego
	38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego
	62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego
Charakterystyka działania w odniesieniu do cechy stanu lub presji:	Celem takiego uregulowania jest, żeby usuwanie odpadów ze statków odbywało się wyłącznie do portowych urządzeń odbiorczych w ramach regionalnie ujednoliconych reguł, co w założeniu ma prowadzić do możliwie równomiernego rozłożenia obciążeń odpadowych pomiędzy państwa położone nad Morzem Bałtyckim	
Odniesienie działania do elementów ekosystemu wskazanych z załączniku III MSFD:	Ryby	

C9 Substancje zanieczyszczające w rybach i owocach morza przeznaczonych do spożycia		
Cecha: Poziom substancji zanieczyszczających w rybach i owocach morza przeznaczonych do spożycia prze ludzi nie przekracza poziomów ustanowionych w prawodawstwie Wspólnoty ani innych odpowiednich norm.		
Cel środowiskowy:	Zredukowanie lub utrzymanie na obecnym poziomie dopływu substancji zanieczyszczających, pochodzących z różnych źródeł morskich i lądowych, wprowadzanych do środowiska morskiego, w celu osiągnięcia lub utrzymania stężeń substancji zanieczyszczających w rybach i owocach morza przeznaczonych do spożycia przez ludzi na poziomach nieprzekraczających dopuszczalnych wartości, które są zgodne z normami i rekomendacjami obowiązujących aktów prawnych krajowych i międzynarodowych oraz które gwarantują osiągnięcie dobrego stanu środowiska.	
Kryteria:	9.1. Poziomy i liczba substancji zanieczyszczających oraz częstotliwość przekraczania dopuszczalnych poziomów.	
Wstępna ocena stanu w odniesieniu do przedmiotu i zakresu geograficznego działania:	Wstępna ocena stanu dla POM z podziałem na podakweny w którym realizowane będzie działanie wskazuje na stan:	
	Nr podakwenu	Nazwa podakwenu
	27	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego
	33	Wody otwarte Zatoki Gdańskiej
	35	Polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej
	35A	Polska część Zalewu Wiślanego
	36	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego
	38	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego
	38A	Polska część Zalewu Szczecińskiego
	62	Polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego
Charakterystyka działania w odniesieniu do cechy stanu lub presji:	Celem takiego uregulowania jest, żeby usuwanie odpadów ze statków odbywało się wyłącznie do portowych urządzeń odbiorczych w ramach regionalnie ujednoliconych reguł, co w założeniu ma prowadzić do możliwie równomiernego rozłożenia obciążeń odpadowych pomiędzy państwa położone nad Morzem Bałtyckim	
Odniesienie działania do elementów ekosystemu wskazanych z załączniku III MSFD:	Ryby	

Typ opracowania: opracowanie studialne		
Korzyści: Działanie ma charakter opracowania studialnego, co oznacza, że dopiero po jego wdrożeniu będzie znany efekt i będzie oceniona zasadność podejmowania dalszych kroków. W związku z powyższym analizy kosztów i korzyści nie przeprowadzono, na tym etapie rekomenduje się jedynie wdrożenie działania o charakterze studialnym.		
Koszty: Szacunkowe koszty wdrożenia działania wynoszą 200000 PLN. Zgodnie z założoną metodyką, odnosząc tę wartość do przyjętej 5-stopniowej skali oceny, gdzie 1 oznacza bardzo wysoki, a 5 bardzo niski koszt wdrożenia, działanie otrzymało wynikową ocenę 5.		
Wnioski: Z uwagi na brak analizy jakościowej nie dokonano oceny efektywności kosztowej.		